

Vlaams
Parlement

vergadering **C3**
zittingsjaar 2018-2019

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 27 september 2018

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de erkenningen van lokale radio's en netwerkradio's – 2473 (2017-2018)	3
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de voordracht van de voorzitter van het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) door de Vlaamse Regering – 2386 (2017-2018)	
INTERPELLATIE van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de aanstelling van de voorzitter van het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) – 23 (2017-2018)	9
VRAAG OM UITLEG van Paul Cordy aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de houding en het budget van de Nederlandse Taalunie ten opzichte van de wereldwijd toenemende belangstelling voor het Nederlands – 2427 (2017-2018)	13
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de verkoop van tickets van culturele centra op de Nederlandse doorverkoopwebsite bemster.nl – 2457 (2017-2018)	16
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de 'Open brief: #metoo en Troubleyn/Jan Fabre' en de reactie daarop van de minister – 2474 (2017-2018)	18

**VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de erkenningen van lokale radio's en netwerkradio's
– 2473 (2017-2018)**

Voorzitter: de heer Joris Poschet

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, ik begrijp niet alle beslissingen meer in het kader van de erkenning van lokale radio's. Op 19 september verscheen in de lokale pers een tekst over Radio Rivierenland. Ik citeer: "Radio Rivierenland was exact één jaar aan het uitzenden toen de zender plots te horen kreeg dat minister Gatz geen erkenning meer kreeg van de Vlaamse Regering." Die zin klopt niet helemaal, maar goed. Ik ga verder: "Ons dossier was in orde, maar een bestuurswissel binnen de vzw deed bevoegd minister Gatz vreemd genoeg beslissen om ons geen nieuwe erkenning meer te geven. Wij stapten echter naar de Raad van State om dit aan te vechten en dienden ook een nieuw dossier in. Gatz wachtte niet op de uitspraak van de Raad van State, maar keurde ons nieuwe dossier goed en gaf zo groen licht voor een heropstart, aldus Van Praet. We kregen zelfs nog meer: bovenop onze vaste stek op 104.9 FM krijgen we er een tweede frequentie bij op 107.6 megahertz. Het doel van deze zogenaamde cluster is om een beter ontvangstbereik in de regio te realiseren." Het bericht gaat dan verder over hun zenders.

Ik citeer daarna verder: "De dupe van deze beslissing is Radio Klein-Brabant, de vorige eigenaar van 107.6 megahertz. Vanzelfsprekend pikken wij deze beslissing van de minister niet en stappen wij op onze beurt naar de Raad van State", reageert voorzitter van Radio Klein-Brabant Alain Colpaert. Bij de nieuwe erkenningsronde vorig jaar hadden ook wij vanuit Radio Klein-Brabant een frequentiepakket aangevraagd, maar net als bij Radio Rivierenland werd onze aanvraag onontvankelijk verklaard. Bij de jongste erkenningsronde kregen we deze frequenties wel, Rivierenland niet. We deden de voorbije weken de nodige investeringen om Radio Klein-Brabant nieuw leven in te blazen: de aankoop van extra materiaal, drukwerk, promotie, sponsoring, ... Nu krijgen we plots te horen dat we alles weer mogen afblazen, want dat onze frequenties plots weer naar Rivierenland gaan. Het kan toch niet dat een minister op zijn eentje dit soort beslissingen neemt om de uitspraak van de Raad van State te snel af te zijn? We blijven voorlopig ook uitzenden op 107.6 megahertz tot de VRM ons officieel laat weten dat we moeten stoppen."

Minister, ik wil duidelijk maken dat ik geen enkele band heb met een van die twee zenders. Het zijn bewust ook geen West-Vlaamse. Ik wil enkel verduidelijking krijgen van u over hoe het werkt.

Een tweede luik van mijn vraag betreft de commotie van de voorbije weken over het net opgestarte NRJ. De kranten van de Persgroep schreven er onder andere het volgende over: "De hitradio die NRJ nu maakt, is compleet anders dan wat in het aanvraagdossier staat. Dat vindt concurrent Radio Club FM. Die dient een klacht in tegen de zender. "NRJ is boerenbedrog. Men heeft iedereen erin geluisd", zegt Christiaan Lesaffer, de advocaat van Radio Club FM. "Ik denk nochtans dat het een oprecht dossier was dat men ingediend heeft. Alleen geeft dat je niet de vrijheid om daarna iets compleet anders te doen. En dat is wat nu gebeurd is", menen Lesaffer en Radio Club FM nadat NRJ twee weken geleden met uitzenden gestart is. "SBS Belgium won in september vorig jaar het frequentiepakket om een generalistische netwerkradio te starten. Een van de tegenkandidaten was Radio Club FM dat als derde eindigde."

In hetzelfde artikel kon ik lezen dat u zich weinig zorgen maakt over de klacht. Ik citeer: "Ik zie geen hard element dat het aanvraagdossier inhoudelijk anders zou

zijn dan het soort radio dat NRJ maakt. Het blijft een generalistische radio. Juridisch geloof ik niet dat er zaken gebeurd zijn die decretaal niet kunnen." Overigens wil ik ook hier onderstrepen dat ik geen enkele pro of contra heb tegenover NRJ of wie dan ook. Mijn vragen zijn enkel vragen om verduidelijking.

Minister, kunt u nader verklaren waarom u alsnog een erkenning gaf aan Radio Rivierenland en waarom u die van de ondertussen erkende Radio Klein-Brabant introk? Wordt op die manier de rechtszekerheid niet aangetast?

In het dossier van NRJ zou er sprake zijn van een andere inhoud van het radio-station, anders dan het aanvraagdossier bevat. Is dat een bindende voorwaarde voor het behoud van de erkenning? Ik verwijs hierbij naar artikel 143 van het decreet, dat stelt dat de gebrachte inhoud moet overeenstemmen met de aangevraagde inhoud.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Het is inderdaad zo dat ik genoodzaakt ben geweest om de erkenning van vzw Radio Klein-Brabant die dateerde van 15 juni 2018, in te trekken en deze erkenning op 7 september 2018 toe te kennen aan vzw Radio Sint-Jan ofwel Radio Rivierenland. Ik heb hiervan de Vlaamse Regering ook in kennis gesteld, op 7 september 2018, via een mededeling. In die mededeling wordt duidelijk uitgelegd waarom ik genoodzaakt geweest ben om deze beslissing te nemen. Ik citeer hier in antwoord op uw vraag dan ook de historiek en de belangrijkste elementen.

Op 13 februari 2018 lanceerde ik via een publicatie in het Belgisch Staatsblad een tweede oproep om kandidaturen in te dienen voor de erkenning als lokale radio-omroeporganisatie, en dit voor frequentiepakketten die vorig jaar niet werden toegekend. Kandidaat radio-omroepen konden tot 14 maart 2018 hun kandidatuur indienen en het Departement Cultuur, Jeugd en Media ontving 48 aanvragen tot kandidaatstelling, gespreid over 19 van de 21 beschikbare frequentiepakketten. Van deze aanvragen heb ik 39 aanvragen als ontvankelijk beoordeeld. Dat betekent dus dat 9 aanvragen als onontvankelijk werden bestempeld.

Een van die negen aanvragen was onontvankelijk omdat de radio in kwestie niet het noodzakelijke inschrijvingsgeld betaald had tot kandidaatstelling. De acht andere onontvankelijke kandidaatstellingen werden genomen om redenen eigen aan de dossiers zelf met volgende motivering: "overwegende dat de ingediende aanvragen tot erkenning van radio "X" niet voldoen aan de voorwaarde vermeld in de artikelen 17 en 20, 1° van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2017 houdende diverse uitvoeringsbepalingen over de netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties en houdende wijziging van diverse besluiten over radio-omroep, dat het Departement Cultuur, Jeugd en Media geen geldig bewijs tot machtiging van de persoon die de dossiers heeft ingediend namens de aanvragende rechtspersoon heeft ontvangen, uit de ingediende statutenwijziging van 30/31 oktober 2017, blijkt dat de heer X die de dossiers heeft ingediend niet langer deel uitmaakt van de raad van bestuur van de vzw, uit de dossiers blijkt evenmin dat de betreffende persoon gemachtigd werd door de raad van bestuur van de vzw om de dossiers in te dienen namens de vzw."

Voor deze acht dossiers kon vastgesteld worden dat er in de KIOSK-applicatie (Integraal OpvolgSysteem) tijdens de periode waarbij het dossier kon worden ingediend, gebruik is gemaakt van toegang tot de bovenvermelde dossiers door personen die over een login beschikten maar die niet gemachtigd waren om daartoe toegang te hebben, gezien zij geen deel uitmaakten van die rechtspersoon, maar wel van andere radio-omroeporganisaties/rechtspersonen.

Radio Sint-Jan was een van deze acht dossiers. Het dossier in het bijzonder betreft frequentiepakket 35. Daar waren drie kandidaten voor: vzw Radio Sint-Jan met als roepnaam Radio Rivierenland, vzw Radio Klein-Brabant met als roepnaam Radio RKB en vzw Weekend voor Radio Beiaard.

Op 15 juni 2018 erkende ik Radio Klein-Brabant, die beter scoorde dan de op dat moment andere ontvankelijke kandidaat Radio Beiaard. In mensentaal: we hebben gemeend een onregelmatigheid vast te stellen ten aanzien van Radio Sint-Jan, daardoor is de onontvankelijkheid vastgesteld. Het ging tussen Klein-Brabant en Beiaard, waarbij Klein-Brabant een betere score had.

Met individuele verzoekschriften, betekend op 12 en 13 juni 2018, werd de Vlaamse Regering en dus ook ikzelf in kennis gesteld van het schorsings- en annulatieberoep tegen de beslissing tot onontvankelijkheid van onder meer het dossier van Radio Sint-Jan door diezelfde radio. Radio Sint-Jan diende op 24 augustus ook een verzoekschrift in tot schorsing en vernietiging van de erkenningen van Radio Klein-Brabant.

De auditeur van de Raad van State heeft zich in de vakantieperiode bij verslagen van 25 en 27 juli 2018 uitgesproken over deze twee beroepen. Na grondige heroverweging en uitgebreide analyse door het departement en onze juridische raadsman kan ik in relatie tot de dossiers die aanleiding hebben gegeven tot onontvankelijkheid, niet anders vaststellen dan dat, hoewel bij elk van de bovenvermelde kandidaatstellingen er wel degelijk een vorm van betrokkenheid was van personen die geen uitstaans hebben met de vzw die indiende, in die zin dat deze laatste personen in de KIOSK-applicatie wel degelijk ingelogd zijn op die dossiers van die vzw's, de auditeur van de Raad van State in zijn verslag van mening is dat dergelijke vorm van toegang en betrokkenheid de overheid niet toeliet om te stellen dat de dossiers dientengevolge onontvankelijk moesten worden bevonden.

De auditeur gaat dan ook over tot het voorstel om de betrokken vorderingen gegrond te verklaren en de onontvankelijkheidsbeslissingen te schorsen en dit met toepassing van de kortedebattenprocedure, wat inhoudt dat naast de schorsing meteen de vernietiging zou worden uitgesproken indien de Raad van State het verslag van de auditeur zou volgen. En u weet dat in meer dan 99 procent van de gevallen de Raad van State het verslag van de auditeur volgt.

In het licht van deze verslagen van de auditeur en na grondig overleg met het departement en onze juridische raadsman is het mijn oordeel geweest dat de desbetreffende acht onontvankelijkheidsbeslissingen moesten worden ingetrokken voor de Raad van State zich hier definitief over uitsprak. We hadden ook kunnen wachten, dat is waar, maar men heeft ons aangeraden dat niet te doen.

Het intrekken van de onontvankelijkheidsbeslissingen heeft tot gevolg dat de dossiers, zoals ingediend door de betrokken vzw's, voor de respectieve frequentiepakketten terug in competitie komen met de andere ingediende dossiers en dus de vergelijkende toets van erkenning opnieuw moest plaatsvinden. Mijn administratie heeft met andere woorden de acht initieel onontvankelijk verklaarde dossiers aan een onderzoek ten gronde onderworpen en een score gegeven om deze te vergelijken met de andere kandidaten.

Voor zeven van de acht erkenningen is het resultaat hetzelfde: de scores van de initieel onontvankelijk bevonden maar opgeviste kandidaten zijn lager dan de score die de uiteindelijke winnaar en erkende omroep heeft gekregen. Enkel voor een van de acht dossiers, namelijk de erkenning van Radio Klein-Brabant, is het zo dat de initieel onontvankelijk bevonden kandidaat van Radio Sint-Jan als nieuwe beste uit de vergelijkende test komt en dus de eerder erkende radio-omroep zijn toegekende erkenning ziet vervallen.

Dit is de historiek en de achtergrond bij dit verhaal. Ik kon dus moeilijk anders dan de erkenning van Radio Klein-Brabant in te trekken en deze aan Radio Sint-Jan, met als roepnaam Radio Rivierenland, door te geven.

Op de website van het Departement Cultuur, Jeugd en Media (DCJM) is een rubriek gewijd aan alles wat de radio-erkenningen betreft waar ook alle documenten die voorwerp zijn geweest van een mededeling aan de Vlaamse Regering en alle erkenningsbesluiten te vinden zijn.

Ik moet erkennen dat ik deze intrekking niet met mijn goesting heb gedaan, maar dat ik daar juridisch toe verplicht was door de argumenten die ik u heb gegeven. Het is natuurlijk bijzonder onaangenaam voor de betrokken radio – ik ben me daar ten volle van bewust – en wij hebben onder meer de geest van het decreet toegepast die ons ook is ingefluisterd door dit parlement om zo veel mogelijk ketenvorming en belangenvermenging te vermijden. Maar juridisch is dat niet altijd zo eenvoudig als wij zouden willen, zo is gebleken. Met andere woorden, er waren wel elementen om dat aan te wijzen, maar de Raad van State heeft die niet zwaar genoeg bevonden.

Wat het dossier van NRJ betreft, heb ik net als u het artikel in de kranten gelezen waarbij Club FM bij monde van zijn raadsman het verschil aankaart tussen het ingediende erkenningsdossier van SBS Belgium en de vermeende realiteit van uitzendingen onder de roepnaam NRJ. Die raadsman heeft me trouwens ook aangeschreven hierover.

Het Mediadecreet lijst in artikel 143/2 de erkenningsvoorwaarden voor de netwerkradio's op en stelt daarbij uitdrukkelijk: "om erkend te worden en te blijven". De bewoordingen van dat artikel dat luidt 'om erkend te worden' omvat de erkenningsronde en erkenningsbeoordeling die resulteren in een ministerieel besluit.

Dat is voor mij als minister een ijk- en eindpunt met betrekking tot de erkenning.

Het onderdeel van dat artikel dat luidt "om erkend te blijven" komt aan de regulator toe als toezichthouder op de bepalingen van het Mediadecreet. Het is de regulator die zal uitmaken of de omroep in kwestie zich na het verkrijgen van de erkenning houdt of gehouden heeft aan de voorwaarden van die erkenning. Ik heb trouwens ook geen zicht – en mag dat ook niet hebben – op de eventuele communicatie die er geweest is tussen de regulator, SBS Belgium en CLUB FM.

Als CLUB FM van oordeel is dat SBS Belgium zich niet houdt aan de bepalingen van het Mediadecreet, dan kan CLUB FM gebruik maken van de handhavingsmechanismen zoals voorzien in hetzelfde decreet.

Ik kan en wil me dan ook – los van wat ik in de krant hierover stond – hier niet verder over uitspreken.

Ik wil daar nog aan toevoegen dat voor de erkenning het dossier is zoals het is, dat is niet veranderd en zal ook niet meer veranderen. Voor de vergunning is het zo dat wanneer er bestuursmatige wijzigingen zijn, in eigenaarschap of van leden van de raad van bestuur, die moeten gemeld worden – en ik neem aan dat het hier allemaal gebeurd is zoals het moet – bij de VRM. Dat kan wel ter informatie aan ons gemeld worden, maar het is de VRM die erop toeziet. Of de inhoud van de generalistische radio uit het erkend dossier overeenkomt met de inhoud van de generalistische radio in het vergund en nog steeds vergund dossier, is iets waar de VRM zich kan en zal over uitspreken. We zullen zien wat de Raad van State daarover zegt. Ik benadruk dat er op dit ogenblik, van de dertig aanvragen tot schorsing en/of vernietiging, twee gegrond zijn gebleken. Ik zeg niet dat er geen andere kunnen komen. Het is niet zo dat er om de haverklap vernietigingen

zijn. Gelukkig kunnen 85 procent van de erkende en vergunde dossier in alle rust hun uitstraling hebben op de FM-golven. De veldslagen gaan over die andere 15 procent. Daarmee wil ik een en ander in proportie blijven zien in het soms merkwaardige radiolandschap.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, ik dank u voor de toelichting. Het is goed dat die toelichting, zeker over die lokale radio's, gegeven wordt en leesbaar is voor het landschap. Dat radiolandschap lijkt immers vaak een cowboy- en indianenlandschap. Elk artikel dat ik daarover lees, roept bij mij dan ook voorzichtigheid op. Vandaar dat ik om die verduidelijking wou vragen en ik dank u nogmaals voor de toelichting.

Minister, u hebt een eerlijke poging gedaan om ketenvorming bij die lokale radio's te beletten. We hebben dat hier in dit parlement met zijn allen ook gesteund. Blijkbaar vindt de Raad van State de kwestie of iemand al dan niet gemachtigd is door een bestuur van een vzw om toegang te hebben tot het digitaal systeem geen argument. Eerlijk gezegd: de deur staat nu wel wagenwijd open om toch weer vormen van ketenvorming te krijgen. Die zijn er wel degelijk. Ik zou een aantal voorbeelden kunnen geven, maar ik ga hier mijn mailbox niet voorlezen, anders zitten we hier vanavond nog. Dit vond ik zo markant. Ik denk dat het nu beter is voor de betrokken radio's om snel te handelen, aangezien de kans zeer klein is dat de Raad van State de auditeur niet zou volgen.

Het is goed dat u zich nu duidelijk heeft uitgesproken en ik vind ook dat het element van ketenvorming voor ons allen een aandachtspunt blijft, en misschien ook voor de interpretatie van de regelgeving. De erkenningsronde is nu wel voorbij, maar voor de toekomst moeten de definities misschien verduidelijkt worden om dit soort praktijken te voorkomen. Radioland blijft een buitengewoon merkwaardig land.

Wat NRJ betreft, daar heb ik niets tegen en dat is niet de reden waarom ik die vraag stel. We zullen zien wat de VRM als interpretatie geeft. Het gaat hier natuurlijk over een generalistische radio, waardoor er volgens mij wel wat meer interpretatieruimte is dan indien het zou gaan om een zender die zich specifiek op Nederlandstalige muziek richt. 'On verra', maar het is duidelijk dat erkenning uw rol is en erkend blijven en de vergunning verlenen de rol van de VRM is.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, ik dacht te vragen of u niet voor uw beurt had gesproken in het artikel in De Morgen. Ik heb nu menen te begrijpen dat u wat daarin stond, niet op die manier gezegd of bedoeld heeft. In de krant staat dat u geen elementen ziet waarom het aanvraagdossier inhoudelijk anders zou zijn dan het soort radio dat NRJ maakt. Dat is wat de heer Caron hier ook al heeft gezegd: het blijft een generalistische radio. Juridisch geloof ik niet dat er zaken gebeurd zijn die decretaal niet door de beugel kunnen. Als antwoord op vragen die wij hier stellen krijgen we soms te horen dat u daar niet kan op antwoorden omdat het de bevoegdheid is van de VRM. U hebt daarnet wat afstand genomen van die positie, of heb ik dat niet goed begrepen?

Minister Sven Gatz: De VRM moet zijn werk doen, maar ik ben gedaagd door de Raad van State. Als ik niets zeg, zullen mensen zich afvragen waarom ik niets zeg. Het is de overheid die gedaagd is voor de Raad van State en de VRM kan nog altijd ingrijpen. Ik moet wel iets zeggen, al was het maar om te duiden aan de mensen waarover ik denk dat het gaat, zonder rechter te willen spelen in deze of gene zaak. Maar u hebt de vinger wel op de wonde gelegd, het is moeilijk om daarin te laveren.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Het radiodossier blijft ons achtervolgen. Het is een ongelooflijk complex dossier en we hebben het woord 'cowboys' al meermaals horen vallen.

We worden inderdaad bestookt via Messenger, via mail, via alle kanalen. Collega Caron verwees er ook al naar: onze goede bedoelingen ten spijt met het Radiodecreet lijkt het erop dat we toch opnieuw naar ketenvorming gaan, dat er via allerhande constructies groepen worden gevormd, die met getrokken messen tegenover elkaar staan, en dat is niet wat we voor ogen hadden. Dat heeft echter ook alles te maken, opnieuw, met de procedure, de procedure die precies wilde objectiveren. Er is echter eigenlijk gebleken, met de evaluatie die is gebeurd, dat die de toets met de realiteit heeft gemist, maar dat punt hebben we al diverse keren gemaakt. De kwestie met NRJ hebben we in mei ook al in de commissie besproken. Toen was er naar mijn aanvoelen ook een discrepantie tussen het profiel van het ingediende dossier van S-radio, waarvoor SBS een erkenning heeft gekregen als netwerkradio met generalistisch profiel, en wat dat uiteindelijk is geworden met NRJ dat nu in de ether zit. Volgens u was ik er te vroeg bij. Dat hebt u toen gezegd. SBS had immers nog geen formele aanmelding gedaan bij de VRM van wijzigingen ten opzichte van het erkenningsdossier. Ondertussen vernemen we dat de VRM ook van mening is dat NRJ wel degelijk in overeenstemming blijft met de aangevraagde erkenning. 'So be it', dat neemt niet weg dat we als volksvertegenwoordigers echt wel overspoeld blijven met klachten over de netwerkradio's. Niet enkel de programmatie van NRJ wordt daarbij aangekaart, maar ook die van de VBRO. Ook daarover ontvangen we heel veel mails.

Ik zou eigenlijk willen vragen dat het departement, om echt klaarheid te krijgen in dat dossier, proceduremogelijkheden bij de VRM wat beter in de verf zet dan de website, want dat is eigenlijk het standaardantwoord dat wij constant geven als we mails krijgen: 'Dien klacht in bij de VRM, u moet dat niet bij ons als volksvertegenwoordiger doen, maar bij de VRM.' Ik heb de eerdere behandeling van de klachten door de VRM van vzw Radio Club FM tegen BG Consulting NV en Stadsradio Vlaanderen eens onder de loep genomen, en eigenlijk kan ik alleen maar vaststellen dat dat op een gedegen manier is gebeurd: betrokken partijen worden gehoord, kunnen weerwerk bieden, er zijn plaatsbezoeken, technisch onderzoek, luisteronderzoek. Dat lijkt me echt de aangewezen weg voor de betrokken partijen die betwisten dat de netwerkradio's die momenteel in de ether zijn, conform dat oorspronkelijke erkenningsdossier opereren. Er moet dus echt wel duidelijkheid komen over hoeveel waarschuwingen een zender kan krijgen vooraleer de erkenning zal worden ingetrokken. Dat lijkt me de beste manier voor u om ermee om te gaan. Ik heb u daar ook al schriftelijk over ondervraagd, maar ik heb begrepen dat collega Brouwers daarover volgende week ook een vraag om uitleg zal stellen in de commissie. Dat is volgens mij de weg die u als minister en wij moeten bewandelen om in dit dossier enige klaarheid te kunnen scheppen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Zenders weten maar al te goed welke weg ze juridisch moeten volgen. Ik wil zeker nog beter mensen informeren, maar ze weten zeer goed wat ze moeten doen. Alleen is het in een rechtsstaat zo – en daar kan ik niets aan doen – dat bewijzen iets anders is dan kwaadsprekerij. Ik zeg het bewust zo. Ik krijg natuurlijk ook de mails die u krijgt en ik zeg dat men bij de VRM klacht moet indienen. Men vraagt me waarom ik daar niks aan kan doen. Omdat het de regel is dat een onafhankelijke regulator daar beter over oordeelt dan een minister, die op een gegeven moment in troebel water zou kunnen terechtkomen. Als men anderen dus bepaalde elementen ten kwade duidt, wat in

een rechtsstaat mag, moet men die kunnen bewijzen. Gelukkig maar voor de rechtsstaat is het zo dat de lat daarvoor redelijk hoog ligt. Ik ben er dus zeker niet blij mee dat sommige mensen het niet halen voor de VRM, maar we krijgen heel veel mails, en op een gegeven moment moet men natuurlijk wel een juridische zaak voor elkaar krijgen, bij de VRM, desnoods bij de Raad van State. In sommige gevallen kan dat lukken. In de meeste gevallen ziet men, en dat is die 85 procent waar ik het over had, dat we wel degelijk goed te werk zijn gegaan. Alleen kunnen we niet iedereen tevredenstellen. U schijnt te denken dat er nog een soort extra niveau bestaat waarop dit alles veel beter had kunnen gebeuren. Ik ben mijn illusies daarover al lang verloren.

De voorzitter: Collega Caron, hebt u nog illusies?

De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Neen, ik ben geen jurist en zal me daar dan ook ver van houden. Minister, ik geloof u op uw woord wat dat betreft. Misschien moeten we toch eens nadenken over het verduidelijken van een bepaalde passage in het decreet, over het maken van een mini-interpretatiedecreet om die bepalingen te verhelderen. Ik kijk naar mijn collega's: laten we daar de volgende tijd eens over nadenken, uiteraard samen met u, minister, om de intenties die we, denk ik, met zijn allen wel delen in dit beleid, ook verder te kunnen uitvoeren, zowel naar de geest als naar de letter.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de voordracht van de voorzitter van het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) door de Vlaamse Regering – 2386 (2017-2018)

INTERPELLATIE van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de aanstelling van de voorzitter van het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) – 23 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Joris Poschet

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) is in werking sinds 1 januari 2000. Het is een openbare instelling die onder andere Vlaamse literatuur in het buitenland promoot en beslist over stimulerings- en werkbeurzen voor auteurs en literaire tijdschriften. Het fonds reikt eveneens subsidies uit voor literaire evenementen, organisaties en auteurslezingen.

Samen met het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) kent het VFL een uniek statuut binnen het Vlaamse cultuurbeleid. Terwijl voor de rest van de cultuur- en kunstsector subsidies worden toebedeeld door de minister, op advies van beoordelingscommissies, geldt dat niet voor die fondsen. Ze zijn eigenlijk de enige twee fondsen waarbij naar Angelsaksisch model, volgens het 'at arm's length'-principe middelen vanuit Vlaanderen worden toegekend. Zij verdelen die autonoom.

Die autonomie van het Vlaams Fonds voor de Letteren, samen met het VAF, is eigenlijk wel uniek, want zij beslissen autonoom welke auteurs en literaire projecten steun ontvangen.

Om de vier jaar wordt de raad van bestuur van het VFL aangeduid. Die bestaat uit minimaal negen leden. Als die eenmaal is samengesteld, kiest de raad van

bestuur uit zijn leden een kandidaat-voorzitter en kandidaat-ondervoorzitter, waarna de regering die op voordracht van de het VFL-bestuur aanstelt.

Op vrijdag 13 juli wordt bekendgemaakt dat de Vlaamse Regering heeft beslist om Martine De Clercq, Mia Doornaert, Joachim Pohlmann, Vincent Stuer, Ilona Terkessidis, Bart Van Damme en Tinne Verhelst voor te dragen als lid van het Fondsbestuur voor een periode van vier jaar. In hetzelfde besluit wordt gemeld dat Mia Doornaert wordt voorgedragen als voorzitter.

De regeringsbeslissing van 13 juli blijkt een breuk te zijn met het verleden en de autonomie die het fonds decretaal bezit. De beslissing strookt niet met het decreet van 1999, dat stelt: "De Vlaamse Regering benoemt de leden van het Fondsbestuur, op voordracht van het zittende Fondsbestuur." Ze strookt ook niet met het huishoudelijke reglement van het Fonds voor de Letteren. Dat reglement stelt onder andere: "De leden worden aangesteld door de Vlaamse regering, op voordracht van het VFL-bestuur. De voorzitter wordt aangesteld door de Vlaamse Regering, op voordracht van het VFL-bestuur, dat uit zijn leden een kandidaat-voorzitter kiest. Het VFL-bestuur kiest uit zijn leden ook een ondervoorzitter." Het decreet van 22 november 2013 betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector geeft in artikel 5 ook aan welke procedures er moeten worden gevolgd.

Dat de Vlaamse Regering nu zelf een voorzitter voordraagt, voordat de vier onafhankelijke leden nog maar zijn aangeduid, is ongezien. Uit de literaire wereld kwam daar veel kritiek op. En die stopt niet. Deze vraag is al een tijd geleden ingediend, maar tijdens de zomer is de discussie over de aanduiding van de voorzitter blijven doorgaan. Karl van den Broeck tweette het volgende: "Als het Vlaams Fonds voor de Letteren niet langer autonoom is, kun je het beter afschaffen en opnieuw onder de minister onderbrengen zoals de andere kunsten. Dan heeft het parlement ten minste een duidelijk controlerecht." Van den Broeck schreef ook een opiniestuk over de kwestie, waarin hij de procedure aankaart. En Marc Reynebeau heeft op de VRT-nieuwssite gesteld: "Men heeft dus niet gewacht op de volledige samenstelling van de nieuwe raad van bestuur om al een voorzitter te kiezen. En de voordracht komt niet eens uit de raad, maar uit één politieke partij."

Naar aanleiding van het hoogst ongewone verloop van de procedure, in strijd met zowel het decreet van 1999 als het huishoudelijk reglement als het decreet Deugdelijk Bestuur, die leidde tot de voordracht van nieuwe leden, inclusief een nieuwe voorzitter, heb ik de volgende vragen voor u, minister. Welke procedure is er precies gevolgd om te komen tot de voordracht van die nieuwe leden en de voorzitter? Welke voorwaarden werden gesteld voor het aanstellen van de nieuwe leden? Op welke manier kunt u verantwoorden dat in deze procedure niet de decretaal voorziene weg werd gevolgd?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ereburger van mijn stad, mevrouw Mia Doornaert, wordt voorzitter van het Fonds voor de Letteren. Dat hoopt de Vlaamse Regering althans. Ik wil even abstractie maken van mevrouw Doornaert. Ik weet natuurlijk ook, net als iedereen hier, dat haar persoon onze hersenen en zielenroerselen niet altijd onbewogen laat, en die van vele auteurs in ieder geval ook niet. Maar daar gaat het niet over. Het gaat over de procedure.

Collega Segers heeft het decreet toegelicht. Ik zal al die passages dus niet opnieuw lezen. De Vlaamse Regering heeft op 13 juli de eerste zeven bestuurders aangeduid, effectief op voorstel van het uittredende Fondsbestuur. Dat gebeurt op basis van het Cultuurpact, zoals u allemaal weet. Vervolgens doet het Fondsbestuur een open oproep tot kandidaatstelling. Nadien vergelijkt het de

verdiensten van de kandidaten. Dat gaat over die onafhankelijke bestuurders. Die worden nadien op voordracht van het Fondsbestuur uit lijsten van twee kandidaten per te begeven mandaat door de Vlaamse Regering aangesteld. Pas als het Fondsbestuur volledig is, doet het een voorstel van voorzitter aan de regering. Zo moet je toch artikel 7 lezen: "De Vlaamse Regering benoemt de voorzitter van het Fondsbestuur, op voordracht van het Fondsbestuur, dat uit zijn leden een kandidaat-voorzitter kiest. Het Fondsbestuur kiest uit zijn leden een ondervoorzitter."

De Vlaamse Regering besliste echter op een andere manier. Het uitvoeringsbesluit bepaalt in artikel 2: "De volgende persoon wordt benoemd als voorzitter van het Fondsbestuur van het Vlaams Fonds voor de Letteren : 1°. Mevrouw Mia Doornaert."

In de bijhorende nota aan de Vlaamse Regering staat zelfs: "Conform artikel 7, paragraaf 5, van het decreet benoemt de Vlaamse Regering tevens de voorzitter van het Fondsbestuur op voordracht van het Fondsbestuur." Bij mijn weten is er helemaal geen voordracht van het Fondsbestuur geweest voor dat voorzitterschap. En dus is die nota toch enigszins in overtreding met de bepalingen van het decreet. Anders kan ik het niet interpreteren.

Het Fondsbestuur is op dat moment bovendien nog niet volledig samengesteld. Je kunt toch ook geen voordracht krijgen op het moment dat je de leden aanstelt in de regering? Ofwel moeten die even in een kamertje apart bij elkaar geroepen worden. Procedureel is dit niet correct. Meer moet daar verder ook niet over gezegd worden, behalve dit: ik denk dat de onhandige manier waarop dit gebeurd is, de discussie over de persoon aangewakkerd heeft, in plaats van die te laten liggen. Duid iemand aan, en of die u of mij al dan niet aanstaat, doet niet ter zake. Het gaat om een voorzitter die een fonds moet besturen en die geen auteurs moet kiezen. Die rollen zijn gescheiden. In die zin tast dit zelfs de integriteit van mevrouw Doornaert aan, die daarenboven in haar reacties ook niet altijd blijkt gegeven van enige distantie om de discussie over haar persoon niet te voeren. Maar goed, daar gaat het niet over.

Minister, waarom is de procedure zoals opgenomen in het decreet niet correct gevolgd? Waarom werd daarvan afgeweken? De aanstelling van de voorzitter kan toch perfect via de decretale procedure verlopen? Ik denk ook dat de persoon in kwestie die u met de regering voor ogen hebt, op die manier perfect zou kunnen worden benoemd.

Zal het nieuwe fondsbestuur alsnog een voorzitter kunnen voordragen?

Hoe wordt deze procedurefout rechtgezet?

Zult u met de auteurs een gesprek aangaan om de spanningen te ontspannen? Of ziet u een andere weg om dat te doen?

Is het uw intentie om de beheersovereenkomst met het fonds bij te stellen naar aanleiding van de aanstelling van een nieuw fondsbestuur?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Dank u wel voor de serene manier waarop dit onderwerp is aangekaart. Ik zal proberen mijn duit in hetzelfde zakje te doen.

De Vlaamse Regering stelde op 13 juli 2018 op voordracht van het zittende fondsbestuur zeven bestuurders aan voor een termijn van vier jaar. Dat gebeurde op basis van het Cultuurpact. Om de continuïteit van bestuur te garanderen, werd tevens een voorzitter aangeduid door de Vlaamse Regering. Vooral dat laatste

veroorzaakte enige commotie in de letterenwereld. In plaats van nu eindeloze discussies te voeren over de interpretatie van decreetteksten, komt het er voor mij op aan om zo snel mogelijk opnieuw de sereniteit te herstellen. Na overleg met alle betrokkenen hebben we daartoe een traject uitgestippeld.

Zoals u wellicht weet, komt vanavond de vernieuwde raad van bestuur van het Vlaams Fonds voor de Letteren een eerste maal samen, dus de zeven mensen. Op die vergadering zal een voorlopig dagelijks bestuur worden samengesteld bestaande uit directeur Koen Van Bockstal en een voorzitter, ondervoorzitter en bestuurder te kiezen uit de bestuursleden. Dit is de normale gangbare procedure.

Het bestuur zal conform het decreet Deugdelijk Bestuur tevens de profielen voor de vier onafhankelijke kandidaten bekijken en goedkeuren, zodat vanaf vrijdag via de webstek van het fonds hiervoor kandidaturen kunnen worden ingediend. De voordrachtlijst met twee kandidaten per te begeven mandaat wordt eind oktober op het kabinet verwacht, waarna de vier onafhankelijke bestuurders door de Vlaamse Regering – wellicht begin november – kunnen worden aangesteld.

Op een volgende vergadering van het voltallige nieuwe fondsbestuur – dus zeven plus vier is elf leden – zal dan een voordracht van een voorzitter worden besproken en een voorstel worden overgemaakt aan de regering zodat nog voor het jaareinde – dat lijkt een zeer realistische timing – een voorzitter kan worden benoemd en in de schoot van het Vlaams Fonds voor de Letteren een definitief dagelijks bestuur kan worden samengesteld.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, ik dank u voor het korte, bondige en heldere antwoord. Ik ben blij te vernemen dat na de hele heisa die is ontstaan, is beslist om uiteindelijk de procedure zoals die is vastgelegd in de decreten, te volgen. Hiermee erkent u dat de voordracht van Mia Doornaert als voorzitter veel te voorbarig is gebeurd. Dat is jammer omdat de hele heisa die de hele zomer heeft geduurd, op deze manier had kunnen worden vermeden. Dat is jammer voor het Fonds voor de Letteren, maar ook voor mevrouw Doornaert, want ik ben er oprecht van overtuigd dat zij een bijdrage zou kunnen leveren als lid of als voorzitter. Dat maakt mij niet uit. Het is aan de raad om daarover te beslissen.

Vanavond wordt er een dagelijks bestuur gevormd. U hebt gezegd dat er daar een voorzitter wordt aangeduid. Neen, volgens mij zal dat pas gebeuren als eerst de onafhankelijken zijn aangesteld.

Ik hoop dat het fonds in alle autonomie, dus zonder inmenging van de Vlaamse Regering, volgens de decretale bepalingen kan overgaan tot het instellen van een nieuw bestuur met een nieuwe voorzitter, ondervoorzitter en dagelijks bestuur.

U zei dat, om de continuïteit te garanderen er al een voorzitter werd aangeduid. Dat zinnetje is mij compleet onduidelijk, maar 'so be it'.

Ik ben blij dat nu uiteindelijk de decretale weg kan worden gevolgd, want het enige dat we met z'n allen willen, is dat het Fonds voor de Letteren, dat de voorbije jaren schitterend werk heeft geleverd, dat werk kan blijven voortzetten, daarbij genietend van het vertrouwen en het respect van het hele letterenveld, de samenleving en de politiek in Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik vind het fijn dat u de rechtsregels volgt. Ik had het eigenlijk gehoopt en ik ben blij dat het effectief gebeurt.

Mijnheer Meremans, heb ik gedroomd dat ik heb gehoord dat minister-president Bourgeois persoonlijk heeft gebeld naar mevrouw Doornaert om te vragen of ze voorzitter werd?

Marius Meremans (N-VA): Ik check wekelijks alle telefoons van minister-president Bourgeois. Hij geeft mij een overzicht van wie hij allemaal heeft gebeld, zo vaak naar zijn vrouw, zo vaak naar zijn kinderen. Ik check dat elke week.

Bart Caron (Groen): Ik dacht het. Ik dacht ook dat ik dat in de krant had gelezen. Maar alle gekheid op een stokje. Ik ben blij dat de procedure haar weg zal volgen zoals ze die moet volgen. Er zijn wat artikels verschenen, niet alleen over mevrouw Doornaert, maar ook over de werking van het fonds. Ik hoop vooral dat dit geen schade toebrengt, noch imagoschade, noch inzake het functioneren van het fonds. Als mevrouw Doornaert voorzitter wordt, ben ik er ook van overtuigd dat ze dat degelijk en goed zal doen. Daar twijfel ik zelfs niet aan.

Het Fonds voor de Letteren heeft een modelwerking zoals we met z'n allen willen, en met veel succes. Dat heeft het de voorbije jaren ook bewezen, ongeacht wie er voorzitter of bestuurslid van is. Met een sterke, gedreven equipe, een duidelijke beheersovereenkomst en een relatief bescheiden budget, haalt het zeer goede resultaten. Ik wil dat onderstrepen.

Minister, ik dank u voor uw benadering.

De voorzitter: Mijnheer Meremans, vraagt u nog het woord?

Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, ik kan begrijpen dat u mijn zoetgevoosde stem graag wilt horen, maar ik zal het hierbij laten.

De voorzitter: De vraag om uitleg en de interpellatie zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Paul Cordy aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de houding en het budget van de Nederlandse Taalunie ten opzichte van de wereldwijd toenemende belangstelling voor het Nederlands – 2427 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Joris Poschet

De voorzitter: De heer Cordy heeft het woord.

Paul Cordy (N-VA): Deze vraag heeft als aanleiding de vaststelling dat het Nederlands in het buitenland in de lift zit. Op dit moment zouden er ruim 15.000 studenten Nederlands in het hoger onderwijs zitten, niet enkel in onze buurlanden maar wereldwijd. Dat gaat tot India en Brazilië.

Naar aanleiding daarvan was er een communiqué van de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek, die stelt dat onze beleidsmakers daar te weinig oog voor hebben en niet of onvoldoende beseffen wat het belang is van het feit dat zoveel mensen voor het Nederlands kiezen. Het betekent dat je in die landen ambassadeurs krijgt waar je gemakkelijker culturele en economische contacten mee kunt uitbouwen.

Voor die studenten is het Nederlands interessant omdat het Nederlandstalige taalgebied niet zo klein is. Er zijn 24 miljoen moedertaalsprekers Nederlands, en daarmee is het niet een van de kleine talen ter wereld. We zijn ook economisch een zeer sterke regio. Er doet zich daar dan ook een grote opportuniteit voor om het Nederlands in het buitenland te ondersteunen.

Ik verwijs in mijn voorbereiding naar de budgetten die Oostenrijk vrijmaakt, terwijl ze zich nog in de schaduw zouden kunnen zetten van Duitsland. Maar zij

besteden dus heel veel geld aan het uitbouwen en het ondersteunen van een wereldwijd netwerk van taaldocenten. Hier gebeurt dit via de Taalunie en gaat het over een aanzienlijk kleiner bedrag dat daaraan wordt besteed. Voor Vlaanderen komt het neer op ongeveer 3,5 miljoen euro.

Minister, hoe evalueert u de standpunten van de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek in dit dossier? Is er bereidheid of is er mogelijkheid om het budget van de Taalunie voor de promotie van het leren van het Nederlands in de wereld te vergroten?

Heeft daarover al overleg plaatsgevonden met minister Crevits?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik ben inderdaad op de hoogte van de publicaties De staat van het Nederlands in de wereld en Neerlandistiek mondiaal van de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek (IVN) en van hun standpunten. Het verheugt me net als u dat het Nederlands wereldwijd aan populariteit wint. Onderwijs buiten het taalgebied is een van de vijf prioritaire beleidslijnen van de Nederlandse Taalunie waaraan het Comité van Ministers zijn goedkeuring heeft gegeven. Het gaat zowel om onderwijs van het Nederlands op universitair niveau als om Nederlands als buurtaal in het reguliere onderwijs van regio's die aan ons taalgebied grenzen. De ondersteuning van het Nederlands wereldwijd gebeurt op verschillende vlakken.

Ten eerste is er de ondersteuning van internationale academici Nederlands via rechtstreekse steun aan de ongeveer 145 instituten waar wereldwijd Nederlands wordt gedoceerd. Het gaat dan over basisfinanciering, suppleties voor moedertaalsprekers, toelage voor student-assistenten, gastschrijverprogramma, vertaalateliers en andere projecten.

Ten tweede is er ondersteuning van de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek en van een aantal regionale docentenplatforms. Ten derde worden zomercursussen georganiseerd voor docenten en gevorderde studenten uit het buitenland. Ten vierde is er de bevordering van het onderwijs van het Nederlands als buurtaal. Ten vijfde is er de ondersteuning van het Nederlands in het Caribisch gebied. Ten zesde wordt een kwalitatief beoordelingskader opgesteld met het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal.

In het kader van de beleidslijn Onderwijs buiten het taalgebied sloot de Nederlandse Taalunie in 2017 een protocol van overeenstemming met de grensregio's Hauts-de-France, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap in België, Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen ter stimulering en bevordering van kwaliteitsvol onderwijs van het Nederlands als buurtaal.

De Taalunie komt, zoals ook andere organisaties, uit een periode waarin moest worden bespaard en keuzes moesten worden gemaakt. Ook de internationale neerlandistiek bleef in die operatie niet gespaard, en dat zorgde een tijdlang voor een vertroebelde relatie. Ik ben blij u te kunnen meedelen dat die periode achter de rug is. Tijdens het Colloquium Neerlandicum in Leuven kondigden de algemeen secretaris van de Taalunie, Hans Bennis, en de voorzitter van IVN, Jet Louwerse, aan dat het secretariaat van de IVN binnenkort in het pand van de Taalunie aan de Paleisstraat in Den Haag zal komen inhuizen. Het dagelijkse contact tussen beide organisaties zal ook de onderlinge samenwerking tussen de Taalunie en de IVN, en de wereldwijde neerlandistiek als geheel, alleen maar ten goede komen.

Op de vergadering van het Comité van Ministers van 12 december 2017 heb ik met viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van

Onderwijs Hilde Crevits en Nederlands minister voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Ingrid Van Engelshoven de vraag voor een verhoogde financiële ondersteuning van de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek besproken. Hoewel het Comité van Ministers het belang van de internationale neerlandistiek erkent en de inzet van de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek voor de ondersteuning van het Nederlands in de wereld ten zeerste apprecieert, verkiest het Comité van Ministers binnen de huidige budgettaire mogelijkheden prioriteit te geven aan andere aandachtspunten van het taalbeleid.

De Nederlandse Taalunie maakte in 2017 immers een reorganisatie mee, waarbij vijf nieuwe beleidslijnen werden uitgewerkt: standaardtaal Nederlands, taalvariëteiten en andere talen, onderwijs binnen het taalgebied, onderwijs buiten het taalgebied, en taal en cultuur.

Het Comité van Ministers ging akkoord met deze nieuwe beleidslijnen en met de daaraan gekoppelde budgetten. Aan het einde van deze beleidsperiode zal een evaluatie volgen van het beleid waarbij de verdeling van de financiële middelen kan worden herbekeken. Gelet op de relatieve onrust die nu ruim een jaar achter de rug is bij de Taalunie, hebben wij verkozen het schip voorlopig niet van koers te laten veranderen, al kan dat in de toekomst altijd.

De Taalunie voert op dit ogenblik een veldverkenning uit over de economische meerwaarde van de studie Nederlands wereldwijd. Ze werkt daarvoor samen met een aantal partners ter plaatse, waaronder ook het netwerk van algemeen afgevaardigden van de Vlaamse Regering. Dat moet het beleid in de toekomst toestaan om hierover geïnformeerde en weloverwogen keuzes te maken.

Samen met minister Hilde Crevits vertegenwoordig ik de Vlaamse Regering in het Comité van Ministers. Uiteraard spreek ik in dit kader met haar over het taalbeleid van de Nederlandse Taalunie.

Wij houden dus nog even het schip op koers. Zoals u hebt gezien, zitten daar ook middelen bij buiten ons taalgebied, maar de verhoudingen van de verschillende budgetten of de vermeerdering van het budget – maar u weet dat dat altijd samen met de Nederlanders moet worden besproken – is niet voor onmiddellijk. Wij blijven die thematiek wel in het oog houden.

De voorzitter: De heer Cordy heeft het woord.

Paul Cordy (N-VA): Minister, u verwijst in uw antwoord naar de studie die momenteel loopt. Hebt u daar een timing bij? Wat is precies het opzet?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik wil me aansluiten om mijn appreciatie uit te spreken over de vraag van de heer Cordy, ook omdat wij – maar dat kan hij niet weten – in de Interparlementaire Commissie van de Nederlandse Taalunie dezelfde thematiek al meermaals aan de orde hebben gebracht, vooral in de overgangen van die directies binnen de Taalunie van de algemeen secretarissen in drie stappen. Dat heeft onder meer hiertoe geleid.

Ik denk dat er kamerbrede steun is voor de idee dat Nederlands in het buitenland een buitengewoon belangrijke kwestie is, die we ook vanuit het Nederlandse taalgebied moeten steunen. Ik wil het ook hardop gezegd hebben. Het feit dat vooral onder impuls van de Nederlandse regering het budget van de Nederlandse Taalunie sterk is verminderd en als gevolg daarvan de verdeelsleutel van de Vlaamse bijdrage, heeft de toenmalige directie ertoe aangezet om die supplementies, met name dus die extra financiële vergoedingen voor die docenten in het buitenland die daar aan lokale voorwaarden werken die veel minder gunstig zijn

dan hier, op te trekken. Men heeft toen beslist om die te verminderen. Nu is die koers wat hersteld en dat moeten we ook blijven doen. Ik kan alleen maar ondersteunen dat het ook hier ter sprake komt en dat we het belang van het Nederlands niet kunnen onderschatten. Mochten we evenveel politiek belang hechten in Vlaanderen aan het Nederlands in het hoger onderwijs als aan het Nederlands in het buitenland, dan zou dat goed zijn. Ik denk dat er verder moet worden gegaan op die koers en dat verder op die nagel moet worden geklopt. We zitten immers niet in een gunstige wind, mijnheer Cordy, we zitten in een wind waarbij de uniformiteit of de doorstroming van het Engels in het buitenland, in Vlaanderen en in Nederland, vooral in Nederland, problematisch wordt voor onze taal.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Cordy, wat uw vraag inzake de veldverkenning over de economische meerwaarde van de studie Nederlands wereldwijd betreft, kan ik u momenteel niet meer informatie geven, maar ik zal bij de Taalunie vragen dat de verduidelijking van het opzet of de informatie die we u kunnen geven, alsook de timing, u binnenkort worden bezorgd.

De voorzitter: De heer Cordy heeft het woord.

Paul Cordy (N-VA): Ik dank u voor uw antwoord, ik kijk uit naar die bijkomende informatie.

Ik wil me nog kort aansluiten bij wat de heer Caron zegt. Het is zeer belangrijk dat het Nederlands wordt gepromoot, in het binnenland en in het buitenland. Ook in ons onderwijs is dat vaak problematisch, en ik heb het dan zowel over het Nederlands als over de andere talen. Ik heb daar in het verleden in de commissie Onderwijs ook al op gewezen naar aanleiding van de plannen van de KU Leuven over slavistiek. En dan gaat het eigenlijk al niet meer over kleine talen, maar over een bijzonder groot taalgebied. We lopen het risico van de uniformiteit van het Engels bijzonder veel verloren te laten gaan. Dat betekent ook dat een samenleving, een gemeenschap, zich afsnijdt van een groot aantal informatievoorzieningen, contacten enzovoort, die men allemaal via een intermediaire taal laat verlopen. Vandaar zeker ook het belang om onze eigen taal in het buitenland te promoten.

De voorzitter: Als slavist ben ik het helemaal eens met uw opmerking over slavistiek.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de verkoop van tickets van culturele centra op de Nederlandse doorverkoopssite bemster.nl – 2457 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Joris Poschet

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): De Nederlandse doorverkoopssite bemster.nl biedt tickets voor concerten en optredens in ons land aan tegen drievoud van de originele prijs. De Vlaamse cultuurcentra staan machteloos en hebben via de Vereniging Vlaamse Cultuur- en gemeenschapscentra een dossier ingediend bij het meldpunt fraude van de FOD Economie.

Bemster.nl beweert dat ze niets onwettigs doen en wijst er vooral op dat ze als Nederlandse onderneming gebonden zijn aan de Nederlandse wetgeving en dat ze zich daar ook aan houden. Ondertussen zien we wel op de website dat er ongeveer 2124 voorstellingen in België te koop zijn.

Het fenomeen van doorverkoopsites die tickets tegen woekerprijzen aanbieden, is niet nieuw. In 2016 stuitte Tele Ticket Service, het bedrijf achter het Sportpaleis, reeds op grootschalige ticketfraude met links naar Nederland, tienduizenden concertgangers voor de shows van K3 werden toen voor meer dan 600.000 euro opgelicht. Uw federale collega Kris Peeters, minister van Consumentenzaken, beloofde toen al dat er een samenwerkingsakkoord zou komen met de Nederlandse en Luxemburgse overheid om de ticketfraude aan te pakken. Deze belofte bleef tot vandaag zonder gevolg.

Hoe kijkt u als Vlaams minister van Cultuur aan tegen deze praktijken? Welke maatregelen kunt en wilt u treffen, eventueel in samenwerking met uw federale collega's, om de praktijken van ticketfraude hier in Vlaanderen tegen te gaan? Welke stappen kunt en wilt u ondernemen in samenwerking met uw collega-minister van Cultuur in Nederland om het samenwerkingsakkoord waarvan sprake gerealiseerd te krijgen? Welk signaal kunt en wilt u geven naar de Vereniging van Vlaamse Cultuur- en Gemeenschapscentra, die zich vrij machteloos voelt in heel deze zaak? Overweegt u bijvoorbeeld een sensibiliseringsactie?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Natuurlijk keur ik oneerlijke doorverkooppraktijken af. Praktijken die onder andere door de doorverkoopwebsite bemster.nl worden aangeboden, schaden zowel het publiek, de artiest als de programmator, in dit geval de cultuur- en gemeenschapscentra. Zij verstoren de primaire tickethandel door tickets op te kopen om ze met woekerprijzen te verkopen.

Een kleine steekproef voor de periode januari – mei 2018 toont aan dat tickets worden aangeboden voor Stef Bos, Frank Boeijen, Jan Jaap van der Wal, Rob de Nijs, Wouter Deprez, en dat bij momenteel enkele tientallen Vlaamse cultuurcentra. Op de site worden kaarten verkocht aan woekerprijzen voor voorstellingen die onder andere in cultuurcentra in Vlaanderen worden georganiseerd, mogelijk ook voor plaatsen die niet beschikbaar zijn.

De VVC brengt momenteel de omvang in kaart en informeert en sensibiliseert ondertussen de cultuur- en gemeenschapscentra door hen een aantal stappen en acties aan te reiken.

In België is de doorverkoop van tickets sinds 1 oktober 2013 wettelijk geregeld: toegangsbewijzen doorverkopen is verboden. Het is alleen toegelaten om occasioneel door te verkopen en dat zonder winst te maken. Het is in elk geval verboden een toegangsbewijs door te verkopen dat oorspronkelijk nooit gekocht is, maar gratis werd weggegeven als prijs, sponsoring enzovoort. De informatie daarover is op overzichtelijke en bevattelijke wijze te vinden op de website van de FOD Economie: <https://www.economie.fgov.be/nl/.../doorverkoop...concerttickets/doorverkoop-van-tickets>.

De websites die tickets doorverkopen, zijn echter meestal buitenlandse websites, waar er niet altijd een reglementering bestaat die doorverkoop verbiedt of reglementeert. Is de doorverkoop geschied op het internet via een firma in een andere lidstaat, dan is het in principe de taak van de consumentenautoriteit van deze staat om diens nationale wetgeving te doen naleven. Nu moet men weten dat niet alle lidstaten het doorverkopen als dusdanig verbieden. Meestal is het aan de ticketsdoorverkopende ondernemingen om de consumenten te wijzen op het risico dat ze lopen bij het aankopen van een dergelijk ticket.

Maar hier loopt het vaak fout: zelfs als bedrijven de waarschuwing duidelijk vermelden op hun website, lijken consumenten die te overlezen, hetgeen meer dan eens zorgt voor onaangename verrassingen aan de ingang van het evenement.

Ook krachtens de Europese reglementering moeten ondernemingen die tickets doorverkopen de consument voldoende informeren. Doen ze dat niet, dan kan er sprake zijn van een oneerlijke handelspraktijk.

Volgende websites bieden eveneens uitvoerig informatie: www.ilovemyticket.be of www.safeconcerts.com.

In elk geval zal ik contact opnemen met de bevoegde federale collega Kris Peeters om hem in eerste instantie te wijzen op het stijgend probleem bij onze cultuur- en gemeenschapscentra en te kijken welke actie hij nog kan ondernemen.

Helaas heeft de Nederlandse Eerste Kamer op 24 oktober 2017 de initiatiefwet van Jasper van Dijk en Van Toorenburg tegen extreme winsten bij de doorverkoop van toegangskaarten weggestemd. Desalniettemin zal ik het stijgend probleem aankaarten bij het eerstvolgend overleg met mijn Nederlandse ambtsgenoot, Minister van Cultuur, mevrouw Ingrid Van Engelshoven.

Ik onderschrijf de acties die de VVC tot nu toe heeft genomen en raad elk cultuur- en gemeenschapscentrum aan om, een waarschuwing tegen de verkoop van tickets aan woekerprijzen door onder andere Bemster.nl op hun website te plaatsen. Bovendien is het belangrijk dat de cultuur- en gemeenschapscentra het publiek doorverwijzen naar de bovengenoemde websites en dat zij illegale handelspraktijken melden aan de Economische Inspectie via het Belgische Meldpunt: <https://meldpunt.belgie.be/meldpunt>. Een aantal centra hebben eveneens een ticketpolicy opgemaakt en gepubliceerd waarin duidelijk staat wat een ticketkoper met een ticket wel of niet kan/mag doen!

Het lijkt mij inderdaad geen slecht idee, gezien de start van het culturele seizoen, na te gaan op welke manier we aan extra sensibilisering kunnen doen.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Minister, ik dank u alvast voor wat u gaat doen. De website is niet echt koosjer. Je kan daar een negatieve beoordeling bij geven. Die blijft zeven dagen in quarantaine. Tijdens die periode zou iemand van Bemster met u contact opnemen. Dat gebeurt dan niet en enkel de positieve berichten blijven erin, niet de negatieve.

Het is me ook een raadsel waarom de Eerste Kamer in Nederland die wet heeft weggestemd. Soms gebeuren er onbegrijpelijke dingen. Wellicht zal de Nederlandse minister dat kunnen uitklaren.

Op dit ogenblik denk ik inderdaad dat dankzij het contact met minister Peeters en met uw Nederlandse collega vooruitgang geboekt kan worden. Ondertussen moet de sensibilisering wel op gang komen. Elk slachtoffer is er één te veel. Ik dank u voor het initiatief om die sensibilisering te organiseren. Ik hoop dat dit thema genoeg zal worden gepromoot, zodat we die wanpraktijken achter ons kunnen laten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de 'Open brief: #metoo en Troubleyn/Jan Fabre' en de reactie daarop van de minister – 2474 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Joris Poschet

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Vlaanderen stond, geheel en al begrijpelijk, op stelten door de open brief die een twintigtal dansers en performers, die meewerkten aan producties van Troubleyn, in rekto:verso schreven, de brief met de titel 'Open brief: #metoo en Troubleyn/Jan Fabre'. In de brief getuigen voormalige medewerkers over machtsmisbruik en grensoverschrijdend gedrag van Jan Fabre.

Ze besluiten hun brief met de volgende boodschap: "We hebben allemaal verantwoordelijkheden. Onze verantwoordelijkheid vandaag is vrijuit te spreken. Wij vragen de raad van bestuur van Troubleyn om zijn verantwoordelijkheid op te nemen. Wij vragen de artistieke gemeenschap om dit gesprek te ondersteunen en erin te investeren. Wij vragen de regering en haar instellingen om ook hun rol te spelen in het aansprakelijk houden van individuen en organisaties. Samen zullen wij niet langer een cultuur van hypocrisie en ontkenning steunen in de naam van de kunst. Samen zullen wij toewerken naar een meer inclusief begrip van artistieke vrijheid. Vandaag doen onze stemmen ertoe. Ze zullen gehoord worden."

De brief richt zich dus ook tot de overheid. Minister, eerst kondigde u aan dat er een extra doorlichting zou komen van de compagnie, uit te voeren door of via de cultuuradministratie, via het departement. Dan bleek dat de arbeidsauditeur uit Antwerpen ook een eigenlijk onderzoek zal opstarten. Daaropvolgend verklaarde u in De Zevende Dag: "We zijn nu aan het bekijken of het wel kan, en of het wel verstandig is om ons onderzoek, dat de relaties tussen subsidiërende overheid en kunstorganisatie omvat, op hetzelfde moment te voeren." In De Standaard konden we dan het volgende lezen: "Indien het parket toch verplicht om geen verdere stappen te zetten, is het voor Gatz wel belangrijk om met woord en wederwoord meer duidelijkheid te verkrijgen. De minister wijst er ook op dat dat ook past binnen het beleid dat de overheid voert om grensoverschrijdend gedrag terug te dringen."

Dat correspondeert overigens, denk ik, ook met wat er in de Commissie Grensoverschrijdend Gedrag ook bij de conclusies is genoteerd, en de opvolging. Op zich staat die aanpak daar dus zeker niet haaks op.

Een bijzonder punt is de subsidie aan vzw Troubleyn, het gezelschap van de heer Fabre dus. Die subsidie, toegekend voor vijf jaar in het kader van het Kunsten-decreet, bedraagt 936.184 euro. Her en der werd al de vraag gesteld of die subsidie kan worden verminderd, ingetrokken of zelfs teruggevorderd. De decretale regels stellen in ieder geval duidelijk dat de cao, of de cao's, indien meerdere, moet of moeten worden nageleefd. Die bevat bepalingen in verband met non-discriminatie en de correcte behandeling van werknemers.

Als we dit aspect breder beschouwen, dan moeten we ons afvragen of het niet hoog tijd is om bij de toekenning van subsidies aan organisaties de aanvragers niet alleen artistiek en zakelijk te screenen, maar hen ook te beoordelen op onder andere een risicoanalyse van machtsposities en werkmethodes. Ik verwijs in dezen naar een opiniestuk van mevrouw Petra Van Brabant. Ik heb het ook daaruit overgenomen. Dat is een stuk dat ik trouwens graag aan u allen wil aanbevelen. Het is een uitstekend stuk. Dat dwingt de aanvrager, dus de kunstenaar of de organisatie, tot een zelfreflectieve analyse.

Het is waar, het is een punt dat we allemaal nog moeten inbedden in onze organisatie voor mensen die betrokken zijn bij culturele organisaties, professionele kunstorganisaties of andere. Er is nog werk aan de winkel.

Minister, daarom de volgende vragen. U kondigde net voor de vakantie, eind juni, begin juli of zo, dus dat actieplan ter bestrijding van grensoverschrijdend gedrag aan. Kunt u ondertussen al wat meer informatie geven over concrete stappen die u wilt zetten, zult zetten of hebt gezet, en binnen welke timing? De open brief dwingt u, en iedereen, denk ik, tot snel, maar ook performant en zorgvuldig

handelen. Welke stappen zult u zetten in het kader van die open brief van die performers en dansers? Wacht u het onderzoek van de arbeidsauditeur af? Ik denk dat die wel een aantal andere aspecten zal behandelen dan deze die normaal in de subsidierelatie ter sprake komen, maar toch. Komt er een doorlichting door de administratie en zo ja, welke aspecten zal die doorlichting behandelen? Welke timing hebt u ter zake voor ogen? Vindt u het zinvol om het Kunstendecreet aan te vullen met subsidievoorwaarden zoals het opnemen van die risicoanalyse van machtsposities of werkmethodes, procedures met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag enzovoort?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Eerst was er de vraag over de stand van zaken met betrekking tot het actieplan. Ten eerste zijn er de opleidingen voor vertrouwenspersonen. Het Sociaal Fonds voor de Podiumkunsten organiseert sinds begin 2018 opleidingen tot vertrouwenspersoon. Dit najaar wordt de opleiding een tweede keer georganiseerd. Per opleidingsronde worden een tiental vertrouwenspersonen opgeleid. Ook Mediarte start dit najaar met opleidingen tot vertrouwenspersoon. Ten tweede is er de informatie voor leidinggevenden. Het Sociaal Fonds voor de Podiumkunsten organiseert in samenwerking met de Externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk (IDEWE) infosessies voor leidinggevenden die een beleid met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag willen opzetten. Ter informatie: IDEWE is de grootste dienst voor preventie en bescherming op het werk in ons land. Van zijn kant heeft Mediarte op zijn website een dossier voor leidinggevenden, waarin wetgeving, procedures en mogelijke acties worden opgelijst. De komende maanden wordt bij beide organisaties het opleidingsaanbod voor leidinggevenden uitgebreid.

Ten derde is er dan het ontwikkelen van een tool gebaseerd op het Vlaggensysteem van Sensoa, dat al in andere debatten in deze commissie aan bod is gekomen.

Bedoeling van deze tool is om te helpen reflecteren op situaties van seksueel grensoverschrijdend gedrag – en seksueel gedrag – op de werkplek, meer specifiek binnen cultuur, om te komen tot afspraken, inzicht en preventieve interventies binnen organisaties. De tool kan worden gebruikt in het opleidingsaanbod voor teams en leidinggevenden. Sensoa bezorgde hiervoor op 14 september een offerte.

Ten vierde, het Departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM) werkt momenteel in samenwerking met de sector aan een ombudsfunctie voor de cultuur- en audiovisuele sector, die ter aanvulling op het meldpunt 1712 de rol van aanspreekpunt en bemiddelaar kan opnemen. De ombudsfunctie zal in het najaar worden geïnstalleerd. Op 20 september had de werkgroep een gesprek met de oprichters van het Nederlandse onafhankelijk meldpunt voor ongewenste omgangsvormen in de podiumkunsten-, televisie- en filmsector Mores.online. Op 27 september, vandaag dus, buigt de Vlaamse werkgroep zich over de implementatie van een gelijkaardig model in Vlaanderen dat op korte termijn kan worden geïmplementeerd.

De acties die werden aangekondigd voor de vakantie, zijn dus in voorbereiding of in uitvoering, op de drie lagen van de meldmogelijkheden: binnen de organisatie, met de ombudsfunctie voor de sector en met 1712 meer algemeen. De bewustwording van de problematiek binnen de organisaties gebeurt door opleidingen tot vertrouwenspersoon, informatie voor leidinggevenden en de tool van het Vlaggensysteem van Sensoa. Ik denk dat we ter zake dus, zoals ik u in de vorige debatten zei, snel, maar ook grondig genoeg te werk gaan om structureel een antwoord te kunnen bieden op de thematiek.

Dan terug, via uw tweede vraag, naar de open brief zelf. Wat kunnen we doen of hebben we gedaan? De eerste stap in het onderzoek is intussen gezet: op maandag 17 september werd door de administratie een zeer gedetailleerd aange tekend schrijven gericht aan de organisatie en haar raad van bestuur. Daarin worden de volgende vragen gesteld. Ten eerste vraagt het departement een afschrift van het arbeidsreglement en een bewijs van de datum van voorlegging of registratie van dit arbeidsreglement bij de inspecteur van de sociale wetten. Daarnaast vraagt het departement ook om de vorige versies van het arbeidsreglement van de jongste vijf jaar en de aanduiding van de vertrouwenspersoon of -personen en desgevallend de preventieadviseur psychosociale aspecten van de jongste vijf jaar over te maken, met bewijs van indiening en van het voeren van de procedure van invoering en toepassing van het arbeidsreglement. Ten tweede bepaalt de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg regels over het bijhouden en het bekendmaken van het arbeidsreglement aan de werknemers. Het departement vraagt daarom aan de vzw Troubleyn om gedetailleerd aan te geven in welke mate de werkgever de afgelopen vijf jaar voldeed en voldoet aan die bepalingen en om dat maximaal te staven. Ten derde vraagt het departement duidelijkheid aangaande de bestuursmandaten binnen de vzw en de meest recente statuten. Ten vierde is, aangezien in de open brief wordt verwezen naar inspanningen om binnen de vzw Troubleyn inclusieve gesprekken te openen aangaande #metoo, de administratie daar ook op ingegaan. In de open brief wordt immers gesteld dat bepaalde vertrekken duidelijk zouden zijn ingegeven door grensoverschrijdend gedrag, waarbij kan worden afgeleid dat dit minstens impliciet als reden is of kan zijn opgegeven bij het ontslag. Het departement vraagt daarom duidelijkheid over eventuele meldingen en de opvolging ervan.

De schriftelijke antwoorden op deze vragen worden verwacht binnen de vijf werkdagen na ontvangst van de brief. Door de vzw Troubleyn is tien dagen uitstel gevraagd. Gisteren is door onze administratie gemeld dat men vijf dagen extra krijgt. Vervolgens, met de analyse van deze gegevens, die enigszins formeel of formalistisch kunnen lijken, maar die ook wel degelijk inhoudelijke elementen bevatten en moeten bevatten, zal de organisatie uiteraard – u zei het ook al – ook mondeling worden gehoord en volgt er een toezicht op de subsidiëringvoorwaarden zoals vastgelegd in het Kunstendecreet. Tevens volgt er een bijkomend toezicht, dat zich toespitst op topics zoals de kwaliteit van de interne communicatie binnen de organisatie, welzijn op het werk en de dagelijkse praktijk inzake het naleven van de cao.

We hebben inderdaad ondertussen onderzocht wat de effecten van de verschillende onderzoeken op elkaar kunnen zijn. Zoals u weet, heeft een onderzoek van de arbeidsauditeur voorrang op andere onderzoeken omdat er strafrechtelijke aspecten mee gemoeid kunnen zijn. De schriftelijke bevraging die ik u zonet beschreef, de analyse en het horen van de organisatie passen hierin, want ons eigen onderzoek vertrekt vanuit de eigen regelgeving inzake erkenning en subsidiëring. Niettemin blijf ik voorzichtig en wil ik niet vooruitlopen op conclusies. Wanneer we bepaalde conclusies uit ons eigen onderzoek hebben, wil ik immers toch bijkomend zeker zijn of ik niet moet wachten op de afwikkeling van het gerechtelijk onderzoek alvorens ik bepaalde stappen zou kunnen zetten.

Ik wil mij niet juridisch indekken, maar ik wil toch ook niet dat wij bepaalde stappen zouden nemen – allemaal hypothetisch – die dan achteraf problematisch kunnen worden, doordat het gerechtelijke onderzoek niet op dezelfde conclusies zou kunnen uitkomen.

Acht ik het mogelijk dat de onderzoeken kunnen leiden tot sancties? Ja. Als de administratie in het kader van het toezicht op de werkingssubsidies inbreuken of tekortkomingen vaststelt, dan kan zij een proportionele sanctie voorstellen. Maar ik wacht de resultaten van het onderzoek af.

Het departement onderzoekt momenteel welke regelgevende initiatieven er nog kunnen worden ondernomen. Daarover zullen we uiteraard op een gegeven moment wel terugkoppelen naar het parlement, maar dat is nog in onderzoek.

Ik hoop dat ik hiermee een goed evenwicht vind tussen enerzijds het voldoende grondig en voldoende spoedig voortwerken met het actieplan, met hulp en steun van de sector, waarvoor dank, en anderzijds voorzichtig maar wel met de nodige zin voor resultaat bekijken hoe we de problematiek, aangekaart in de open brief, met woord en wederwoord grondig kunnen onderzoeken en analyseren.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Dank u wel voor het antwoord en de duidelijkheid, minister. Ik wil nog een kleine verduidelijking vragen. Begin oktober krijgen we antwoord van de organisatie op de gestelde vragen over die vier facetten, zei u. Ik ga ook niet vooruitlopen op de conclusies van de arbeidsrechtbank of van de auditeur in dat verband. Het is ook geen waardeoordeel dat ik uitspreek, maar zou het kunnen dat u zegt: 'Ik ga mijn conclusies, die ik uit de antwoorden haal, even in de map steken tot de arbeidsrechtbank al dan niet een zaak voor de rechtbank brengt?'

Ik zal het iets eenvoudiger zeggen. Rechtbanken zijn misschien niet altijd zo snel als toezichthoudende administraties van de Vlaamse overheid. Ik moet opletten met termen als 'performant', maar dat is het niet. Het is een andere wereld. Het is ook een andere methode, en het gaat ook over andere aspecten van de relaties tussen betrokken mensen. Maar ik zou niet graag hebben dat door het optreden van de arbeidsrechtbank – ik kan totaal andere vergelijkende voorbeelden geven, ook in de cultuursector – je het risico loopt dat zo'n zaak heel lang voor ons wordt uitgeschoven. Dat is ook niet goed voor de cultuursector als het te lang onduidelijk blijft. Als u daar geen concreet antwoord op kunt geven, begrijp ik dat ook. Het is een delicate kwestie. Maar op een bepaald moment ligt dat materiaal daar en liggen die antwoorden daar. Hoe gaat u daarmee om?

Ik wil wel nog mijn waardering uitspreken voor de aanpak en de stappen die gezet worden in het kader van het actieplan. Ook bedankt dat het departement wil onderzoeken of er al dan niet regelgevende initiatieven nodig zijn, waarvan ik denk dat veel mensen in deze kamer eraan willen meewerken.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Bedankt voor uw antwoord, minister. Ik wil beginnen met mijn appreciatie uit te drukken voor de manier waarop u in de pers publiek hebt gereageerd in de zaak-Fabre: heel sereen, heel correct, kordaat en oplossingsgericht. Dat is de goede manier, denk ik. Ook bedankt voor de initiatieven die u al genomen hebt in het kader van het actieplan, in samenwerking met de sector. Het Overleg Kunstenorganisaties (oKo) heeft daar al een heel belangrijke rol in gespeeld.

De omvang van de heisa, maar vooral de bijzonder pijnlijke feiten die naar boven zijn gekomen in de media ten aanzien van Fabre – als het gerechtelijk onderzoek uitwijst dat dat correct is – en de manier van werken binnen Troubleyn, hebben voor mij, als lid van de Commissie Grensoverschrijdend Gedrag, aangetoond dat het werk dat we daar gedaan hebben, heel belangrijk werk was, maar dat de meerderheidsresolutie die uiteindelijk goedgekeurd is, niet ver genoeg ging. U weet dat Groen en wijzelf een ander voorstel van resolutie hebben ingediend, dat veel verder ging.

Wat nu naar boven gekomen is, toont opnieuw aan dat we met die resolutie veel verder hadden moeten gaan. Een heel cruciaal aspect is dat wij hadden

voorgesteld om vooral nog extra middelen te investeren. Ik weet dat het gemakkelijk is om extra middelen te vragen, maar in dezen zal het echt wel nodig zijn. Als we de problematiek resoluut willen bestrijden, zal dat ook middelen vergen, meer dan alleen een mentaliteitswijziging. Er moeten nieuwe instrumenten ontwikkeld worden, en dat kost tijd en geld. Zaken die nu bestaan, gelden vooral voor als er een klacht is, maar we moeten inzetten op preventie, op educatie, op sensibilisering, bijvoorbeeld ook in opleidingen van de kunsthogescholen, leidinggevenden. Dat gaat echt wel middelen vergen.

We hebben in de commissie de discussie gevoerd rond het al dan niet instellen van een meldpunt en de rol van 1712. Dat is zo cruciaal. Het meldpunt dat u plant op te richten, moet ook kunnen interveniëren. Alleen melden is niet genoeg, we moeten ervoor zorgen dat zaken ook goed kunnen worden opgevolgd, zeker in het licht van het feit dat heel veel mensen in de culturele sector niet in dienstverband werken, maar in een freelancestatuut zitten, dat er geen vaste arbeidsrelatie is, dat ze geen toegang hebben tot preventiemensen.

We hebben de afgelopen jaren al zoveel wake-upcalls gehad, maar dit geval toont opnieuw de urgentie aan van waar we op moeten inzetten. Dit is een momentum, maar dat hebben we vorig jaar ook gezegd. We moeten daar daadkrachtig in vooruitgaan, met de nodige gesprekken, in samenspel met de sector, maar ook absoluut met de nodige middelen, die we daarin moeten durven te investeren.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): De verhalen die gemeld zijn, zijn schrijnend, zonder enig voorbehoud. Wat de specifieke case betreft, moeten we natuurlijk ook een beetje terughoudend zijn. Er loopt een onderzoek, dus we moeten daar altijd voorzichtig in zijn en daarin de nodige terughoudendheid laten spelen. Ik kan mij alleszins aansluiten bij de vorige sprekers en mijn appreciatie uitdrukken voor de manier waarop u het hebt aangepakt, minister.

Mevrouw Segers heeft een aantal andere zaken toegevoegd, maar in het werk van deze commissie, van de Commissie Grensoverschrijdend Gedrag en van de minister zelf zie je toch heel duidelijk dat blijkbaar, zij het op een nederige wijze, een aantal taboes en een aantal zaken doorbroken zijn. Een hele tijd terug kwam er weinig naar boven waaruit bleek dat er in de cultuursector iets aan de hand zou zijn. Na het onderzoek dat u hebt aangevraagd, minister, zien we toch heel andere zaken. Onze ogen zijn dan toch wel opengegaan – van iedereen, trouwens.

Mits de terughoudendheid die we aan de dag moeten leggen, kunnen we nu 101 resoluties indienen, maar het punt blijft de keten die daarvoor geregeld moet zijn binnen die theatergezelschappen en binnen die organisaties. Ik denk dat daar vooral naar gekeken moet worden. We moeten inderdaad wel daadkrachtig zijn, maar we moeten er ons ook voor hoeden om nu heel snel te gaan. Het zal dus een mix zijn van beide. En dan moeten we kijken waar mogelijk – en dat moet dan onderzocht worden – regelgevend werk te doen is. Indien dat regelgevend werk nog moet gebeuren, dan moet dat zeker nog tijdens deze legislatuur aangevat, uitgevoerd en goedgekeurd worden. Dat is belangrijk.

Ik dank zeker en vast de collega voor de vraag. We moeten een aantal zaken afwachten en het gerecht zijn werk laten doen. Maar dat er dan conclusies volgen en er daarna eventueel stappen moeten worden gezet, lijkt me evident.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik ga nog even in op de elementen van geld en tijd. Het is wel degelijk zo dat er in bepaalde mate binnen het nieuw sociaal akkoord VIA dat volgende maandag getekend en geconsolideerd wordt, middelen zitten om deze

problematiek te kunnen aanpakken. Desalniettemin, wanneer er meer middelen nodig zouden zijn of nodig zijn, wil ik dat gerust bekijken.

Mevrouw Segers, u hebt ook aangegeven dat het niet alleen gaat over middelen maar ook over een mentaliteitswijziging. Wat komt er eerst? Of is het eerder een en-enverhaal? Dat wil ik toch in het kader van het op poten zetten van het actieplan nog verder bekijken en uiteraard met de sector evalueren. Ik sluit het dus zeker niet uit, maar het is ook niet zo dat er nu geen middelen zijn om het actieplan te ondersteunen.

Wat betreft de timing, kan ik nog niet zeggen wanneer het onderzoek volledig afgerond zal zijn. Als de antwoorden op de eerste vragen binnen zullen zijn bij de administratie, zullen die natuurlijk moeten worden onderzocht. Dat moet geen weken duren, maar dat kan wel enkele dagen duren. Daarnaast zal er ook woord en wederwoord zijn. Mensen zullen worden gehoord om hun de kans te geven om dit allemaal toe te lichten. Dat spreekt voor zich. Zoals ik al in het eerste deel van mijn antwoord heb gezegd, is er nog bijkomend toezicht mogelijk. We zijn dus nog wel even bezig, maar daarom niet tot sint-juttemis.

Als ik nu juridisch zeker ben dat we dit onderzoek kunnen starten parallel met de arbeidsauditeur, dan wil ik vooraf ook zeker zijn – dat zal ik laten onderzoeken – dat wanneer we tot bepaalde conclusies en bepaalde stappen willen overgaan, we dat kunnen in verhouding tot de actie van het gerecht, met inderdaad de onduidelijkheid voor deze onafhankelijke macht binnen welke termijnen ze bepaalde onderzoeken zal afronden. Dat zal ik nog verder bekijken.

Ik kan me inbeelden, zonder me vast te pinnen op welke termijn dan ook, dat er nog een belangrijk deel van de maand oktober nodig zal zijn om een en ander verder uit te klaren tussen de verschillende partijen, in eerste instantie het departement en de vzw Troubleyn, met mondeling en geschreven woord.

Ik zal u op de hoogte houden van wat er dan daarna zou moeten kunnen gebeuren en binnen welk juridische grenzen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, ik dank u voor uw aanpak en ook voor de wijze van werken. Ik ben niet ongeduldiger dan nodig. Neem de tijd die nodig is, maar laat het niet duren tot sint-juttemis. Dan verdwijnt ook de aandacht en het belang, niet alleen van dit dossier, maar ook van de #metoo-situatie in het algemeen.

Ik wil tot slot onderstrepen dat ik veel respect heb voor de moed van de betrokkenen die de open brief hebben geschreven. Dat is niet vanzelfsprekend met de vernederingen die daarvan aan de basis liggen enzovoort. Ik wil ook de solidariteit die betuigd is door een honderdtal choreografen onderstrepen. De sector toont dat ze daarmee niet kan leven en dat het niet te tolereren is. Ze heeft al langere tijd dan vandaag voorstellen gedaan om de aanpak van de thematiek te organiseren. Dat verdient een pluim.

Zoals mevrouw Segers zei, moeten we aandacht hebben voor de specificiteit van onze culturele wereld en de kunstensector in het bijzonder, met name de vele deeltijdse functies, de freelancers, de losse contracten waardoor arbeidsrelaties tussen machthebbers en onderdanen weleens worden getroebleerd. We moeten daar rekening mee houden in de toekomstige werking en acties, zodat er iets kan gebeuren voor die zwakke categorie die het vaak financieel al heel erg moeilijk heeft.

Ik heb in ieder geval vertrouwen in de aanpak en hoop op een deugdelijk vervolg.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.